

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการบริหารทางวิชาการ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.
- เข็มชัย ชูติวงศ์. คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์บริการเอกสาร และวิชาการ กองวิชาการ กรมอัยการ, 2527.
- คณิต ณ นคร. กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. กรุงเทพมหานคร: เนติธรรม, 2528.
- _____. กฎหมายอาญาภาคความผิด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- _____. "อัยการเยอรมันและการดำเนินคดีอาญาของอัยการเยอรมันก่อนฟ้อง." ใน ระบบอัยการต่างประเทศ. หน้า 15-31. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สถาน สงเคราะห์หญิงปากเกร็ด, 2520. (กรมอัยการพิมพ์แจกในงานกุศลพระราชทาน กรมอัยการ).
- จรรยาวิเศษ, ชุน และ ทองหล่อ บุญนิตย์. หลักกฎหมายลักษณะอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 3. พระนคร: โรงพิมพ์คำรณธรรม, 2491.
- จิตติ ติงสภทิพย์. คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาค 1 ตอน 1, พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2521.
- ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. กฎหมายอาญา : หลักและปัญหา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.

ธานินทร์ กรัยวิเชียร. การปฏิรูประบบกฎหมายและการศาลในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิยมหาราช. พระนคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบ
นายกรัฐมนตรี, 2511. (คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเฉลิมถวัลย์ราชสมบัติ
ครบ 100 ปี ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รวบรวมจัดพิมพ์
เนื่องในโอกาสครบ 100 ปี นับแต่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
เสวยราชย์ 1 ตุลาคม 2511).

ฉติมา พิทักษ์ไพรวรรณ. ประวัติศาสตร์ยุคโบราณ. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครหลวงกรุงเทพธนบุรี:
ไทยวัฒนาพานิช, 2515.

นิติศาสตร์ไพศาล, พระยา. กฎหมายอาญาพิศดาร. พระนคร : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2478.

ประมุล สุวรรณศรี. คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2517.

ปิ่นทิพย์ สุจริตกุล. กฎหมายอาญาเปรียบเทียบ. กรุงเทพมหานคร : คณะนิติศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ราชบุรีศรีเรกฤทธิ์, พระเจ้าลูกยาเธอกรมหมื่น. ไต่ค้ออาญา เล่ม 1 ฉบับหลวงและฉบับเทียบ.
พระนคร : โรงพิมพ์กองสุโขทัย, ร.ศ. 128.

_____ . ไต่ค้ออาญา เล่ม 2 อธิบาย. พระนคร : โรงพิมพ์กองสุโขทัย, ร.ศ. 128.

มนูเวทย์วิมลนาถ, พระ. กฎหมายลักษณะอาชญาพิศดาร (หมวด 4). พระนคร :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2478.

ยีนหยัด ใจสมุทร. "หน่วยที่ 12 เหตุผลหย่อนผ่อนโทษทางอาญาและเหตุอื่น ๆ." ใน
กฎหมายอาญา 1 : ภาคทบทวนคดีทั่วไป. หน้า 222-230. กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526.

โรแบร์ต แลงการต์. ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย เล่ม 1. พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
และการเมือง, 2478.

ลักพลีประคัลภ์, พระยา. คำอธิบายกฎหมายอาญา. พระนคร: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2479.

วรภัคดีพิบูลย์, พระ. คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1. กรุงเทพฯ: วัชรินทร์การพิมพ์, 2514.

วิจิตร ลุสิตานนท์. กฎหมายอาญา ภาค 1. พิมพ์ครั้งที่ 4. พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2507.

วินัย ทองลงยา. กฎหมายอาญา เล่ม 1 (ภาคทบทวนคดีทั่วไป). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2514.

สง่า ลีนะสมิต. กฎหมายอาญา 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
2520.

สุวันชัย ใจหาญ, พ.ต.ต. คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาค 1. กรุงเทพฯ: มิตรสยาม,
2514.

เสริม วินิจฉัยกุล. กฎหมายอาชญา ภาค 1. พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และ
การเมือง, 2482.

แสงโสม เกษมศรี, ม.ร.ว. ประวัติศาสตร์กฎหมายปัจจุบัน (ก.ศ. 1453-1914). พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

หยุด แสงอุทัย. คำอธิบายกฎหมายลักษณะอาญา. พระนคร: โรงพิมพ์โอเคียนสโตร์, 2494.

_____. คำอธิบายกฎหมายลักษณะอาญา ปรับปรุงใหม่ทุกมาตรา. พิมพ์ครั้งที่ 3.
พระนคร: แพรวพิทยา, 2497.

_____. คำบรรยายกฎหมายอาญาสำหรับประชาชน ตอน 1-31. พระนคร: โรงพิมพ์
วิบูลกิจ, 2496

หยุด แสงอุทัย. คำบรรยายประมวลกฎหมายอาญาพร้อมตัวบทประมวลกฎหมายอาญา.

พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองการพิมพ์, 2514.

_____. คำบรรยายกฎหมายอาญา ภาค 1. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2520.

_____. กฎหมายอาญา ศึกษาตามแนวคำพิพากษา. พระนคร: โรงพิมพ์มงคลการพิมพ์, 2505.

อรรถการนิพนธ์, พระยา. กฎหมายอาญาพิศดาร ว่าด้วยความรับผิดชอบของบุคคลในทางอาญา.

พระนคร: คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2485.

อรรถโกวิทวิที, หลวง. แนวสอนกฎหมายลักษณะอาญา ภาค 1. พระนคร: โรงพิมพ์

กรมยุทธศึกษาทหารบก, 2481.

อินทปรีชา, พระ. กฎหมายลักษณะอาญา ภาค 1. พระนคร: โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร,

2468.

อุทิสต์ แสนโกศิก. กฎหมายอาญา ภาค 1. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์บริการเอกสารและ

วิชาการ กองวิชาการ กรมอัยการ, 2525.

เอช เออุต์. กฎหมายอาญา. พระนคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และการเมือง, 2477.

บทความ

กุลพล พลวัน. "กฎหมายธรรมชาติและสิทธิตามธรรมชาติ." วารสารอัยการ

1 (มิถุนายน 2521) 6 : 10-23.

กณิต ฅ นคร. "การยกประโยชน์แห่งความสงสัยและการเลือกลงโทษ." ในกฎหมายปริทรรศน์

วารสารอัยการ 4 (มีนาคม 2524) 39 : 57-67.

_____. "คุณธรรมทางกฎหมายกับการใช้กฎหมายอาญา." ในกฎหมายปริทรรศน์

วารสารอัยการ 3 (มกราคม 2523) 25 : 55-61.

คณิต ณ นคร. "โครงสร้างความคิดทางอาญาและข้อถกเถียงทางวิชาการเกี่ยวกับ Mens Rea." วารสารนิติศาสตร์ 16 (กันยายน 2529) 3 : 204-216.

_____. "ปัญหาในการใช้ดุลพินิจของอัยการ." วารสารอัยการ 5 (กันยายน 2525) 57: 31-57.

_____. "วิธีพิจารณาความอาญากับความคิดตามหลักกฎหมายแห่ง." วารสารอัยการ 4 (มีนาคม 2524) 39 : 52-57.

_____. "วิธีพิจารณาความอาญาของไทย : หลักกฎหมายกับทางปฏิบัติไม่ตรงกัน." วารสารนิติศาสตร์ 15 (กันยายน 2528) 3 : 1-17.

_____. "อัยการกับการสอบสวนคดีอาญา." วารสารนิติศาสตร์ 9 (กันยายน-พฤศจิกายน 2520) 2 : 133-141.

แจน สเตแปน. "บทเรียนจากกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของทวีปยุโรป." แปลโดย ประธาน วัฒนวาณิชย์, วารสารนิติศาสตร์ ฉบับชดเชย (สิงหาคม 2518) : 144-160.

ณรงค์ ใจหาญ. "แนวคิดในปัญหาความสำคัญผิดในเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจกระทำได้." วารสารนิติศาสตร์ 15 (ธันวาคม 2528) 4 : 82-94.

บัญญัติ สุชีวะ. "ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลย." คูลพาท 11 (กันยายน 2507) 9: 2-9.

ประพนธ์ ศาตะมาน. "การชั่งน้ำหนักพยานหลักฐาน." วารสารนิติศาสตร์ 1 (กันยายน-พฤศจิกายน 2512) 2 : 42-64.

รุ่งธรรม สุจิธรรมรักษ์. "ความมุ่งหมายของการลงโทษ." วารสารธรรมศาสตร์ 8 (มกราคม-มีนาคม 2522) 3 : 100-126.

รววิทย์ กนิษฐะเสน. "ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน." ในกฎหมายปริทรรศน์ วารสารอัยการ 2 (มกราคม 2522) 13: 39-46.

วิชา มหาคุณ. "ผู้พิพากษากับการใช้ดุลพินิจในการลงโทษ." คูลพาท 24 (มีนาคม-เมษายน 2520) 2: 54-69.

เสนีย์ ปราโมช, ม.ร.ว. "เรื่องนับถือกฎหมาย." บทบัญญัติ 23 (มกราคม 2508) 1: 1-6.

แสวง บุญเฉลิมวิภาส. "กฎหมายลักษณะอาญา : ประมวลกฎหมายฉบับแรกของไทย." วารสารนิติศาสตร์ 16 (มิถุนายน 2529) 2: 106-124.

_____. "โครงสร้างความคิดอาญา: ความแตกต่างในระบบกฎหมาย." วารสารนิติศาสตร์ 14 (ธันวาคม 2527) 4: 1-21.

หยุด แสงอุทัย. "การวินิจฉัยปัญหาคดีอาญา." บทบัญญัติ 12 (มิถุนายน 2483) 1: 207-231.

อรรถการีย์นิพนธ์, พระยา. "ความรับผิดชอบของบุคคลในทางอาญา." บทบัญญัติ 26 (พฤษภาคม 2512) 1-2: 93-106.

อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ. "ร่างประมวลกฎหมายอาญาเปรียบเทียบกับด้วยโทษและโทษฎีกาการลงโทษ." วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์ 3 (มกราคม-เมษายน 2520) 1: 40-55.

อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ และ พรทิพย์ เพ็ชรศิริ. "ความไม่รู้กฎหมาย." วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์ ฉบับพิเศษ (2523): 251-299.

อุทัย วิเศษสมิต. "การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนอันเกี่ยวกับกฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา." คูลพาท 7 (เมษายน 2503) 4: 418-424.

เอกสารอื่น ๆ

กมลชัย รัตนสกววงศ์. "ความยินยอมในกฎหมายอาญา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

จิรวุฒิ เตชะพันธุ์. "ความรับผิดทางอาญาที่ไม่ต้องการเจตนา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

ณรงค์ ใจหาญ. "ความสำคัญผิดในเหตุที่ผู้กระทำมีอำนาจกระทำได้." วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526.

ปรีดี เกษมทรัพย์. เอกสารประกอบการบรรยายวิชา น. 602 นิติปรัชญา 1 ของนักศึกษา
ปริญญาโท คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2526. (อัครสำเนา)

พัชรินทร์ เปี่ยมสมบูรณ์. "การปฏิรูปกฎหมายของประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2411 จนถึง
พ.ศ. 2478." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาประวัติศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517.

สมโชค เจริญลาภ. เอกสารประกอบการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์กฎหมายต่างประเทศ
แผนกวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527. (อัครสำเนา)

สุเมธ กำพลรัตน์. "การพิสูจน์เจตนาในทางอาญา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนก
วิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

แสง บุญเฉลิมวิภาส. "ปัญหาเจตนาในกฎหมายอาญา." "วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.

กฎหมายไทย

กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127.

ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499.

ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497.

พระราชบัญญัติเดินเรือในน่านน้ำสยาม พ.ศ. 2456.

พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469.

พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร พ.ศ. 2475.

พระราชบัญญัติหนายความ พ.ศ. 2477.

พระราชบัญญัติอาวุธปืน ฯ พ.ศ. 2477.

พระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของ
แผ่นดิน พ.ศ. 2478.

- พระราชบัญญัติป้องกันการค้ากำไรเกินควร พ.ศ. 2480.
 พระราชบัญญัติคุ้มครองและสงวนป่า พ.ศ. 2481.
 พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พ.ศ. 2482.
 พระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. 2484.
 พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภคและของอื่น ๆ ในภาวะคับขัน พ.ศ. 2488.
 พระราชบัญญัติสำรวจและห้ามกักกันข้าว พ.ศ. 2489.
 พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493.
 พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497.
 พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503.
 พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504.
 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507.

คำพิพากษาศาลฎีกาไทย

- คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 209/2464, หน้า 18-21.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 43/2479, หน้า 51-56.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 673/2483, หน้า 963-970.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 274/2484, หน้า 415-422.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 29/2485, หน้า 1-6.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 578-589/2486, หน้า 509-513.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 327/2490, หน้า 436-440.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 557-558/2490, หน้า 692-695.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 402-405/2491, หน้า 487-491.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 460/2491, หน้า 605-610.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 637/2492, หน้า 451-455.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 656/2492, หน้า 474-478.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 660/2492, หน้า 116.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1363-1365/2493. (ไม่ปรากฏในคำพิพากษาศาลฎีกาของ

เนติบัณฑิตยสภา)

- คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1322/2494, หน้า 1061-1064.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1834/2494, หน้า 1445-1449.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1521-1522/2495, หน้า 1143-1146.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 825/2498, หน้า 811-813.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 361/2500, หน้า 198-199.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 500/2500, หน้า 323-331.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 918/2501, หน้า 1033-1036.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 127/2502, หน้า 162-164.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 922/2502, หน้า 1242-1246.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1146/2502, หน้า 1389-1395.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 759/2503, หน้า 755-759.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1347/2505, หน้า 1295-1299.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1462/2509, หน้า 1690-1695.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 103/2510, หน้า 1132-1133.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1862-1863/2512, หน้า 2234-2239.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 433/2514, หน้า 266-272.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2791/2516, หน้า 1905-1909.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 313/2518, หน้า 273-278.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 900/2518, หน้า 845-848.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2433/2522, หน้า 1941-1942.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 588/2523, หน้า 357-360.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1333/2523, หน้า 610-611.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1980/2523, หน้า 1396-1399.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2974/2523, หน้า 2364-2366.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1834/2524, หน้า 1332-1335.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3353/2524, หน้า 2373-2375.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 525/2525, หน้า 383-389.
 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3699-3700/2525, หน้า 2784-2786.

คำพิพากษาฎีกาที่ 2486/2527, หน้า 1772-1775.

คำพิพากษาฎีกาที่ 377/2529, หน้า 214-218.

คำพิพากษาฎีกาที่ 4770/2529, หน้า 2533-2536.

คำพิพากษาฎีกาที่ 1254/2530, หน้า 860-864.

คำพิพากษาฎีกาที่ 187/2530, หน้า 10-12. (เล่มที่ 4, บริการส่งเสริมงานตุลาการ)

คำพิพากษาฎีกาที่ 1351/2530, หน้า 68-70. (เล่มที่ 7, บริการส่งเสริมงานตุลาการ)

เอกสารจากกองจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร

1. เอกสารกระทรวงยุติธรรม รัชกาลที่ 5 หมายเลข กร 5 ย.
เรื่องที่ 4, ร. 5ย. 23 (1-4). (ไมโครฟิล์ม) 1-21/1

ประมวลกฎหมายอาญา (ร.ศ.119-ร.ศ.129) แห่งที่ ย. 14.2, 15, 20, 23
ประกอบด้วยเอกสารดังต่อไปนี้

1. Draft Proposed Penal Code for the Kingdom of Siam,
August R.S. 124.

2. Report on the Draft Proposed Penal Code for the Kingdom
of Siam, submitted to His Royal Highness Prince Rajburi Direckrit,
Minister of Justice by the Legislative Advisor. Bangkok: The American
Presbyterian Mission Press, R.S. 125 (1906); และรายงานการเสนอร่างกฎหมาย
ลักษณะอาญาพลตวยพระเจ้าลูกยาเธอ กรมหมื่นราชบุรีดิเรกฤทธิ์ เสนาบดีกระทรวงยุติธรรม,
ร.ศ. 124.

3. หนังสือร่างโต้กฎหมายอาญาสำหรับกรุงสยามเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ,
ร.ศ. 125.

4. Revised Draft of the Proposed Penal Code for the Kingdom
of Siam, April R.S. 126.

5. Ministry of Justice Report of the Proposed Code of Penal
Procedure for the Kingdom of Siam, R.S. 129.

2. เอกสารกระทรวงยุติธรรม รัชกาลที่ 5 หมายเลข กร 5ย. เรื่องที่ 1.
ร. 5ย. 23 (5-9). (ไมโครฟิล์ม) 1 - 22

ประมวลกฎหมายอาญา (ร.ศ. 125-ร.ศ. 128) พัมที่ ย. 23 (1-3) ประกอบด้วย
เอกสารดังต่อไปนี้

1. ร่างกฎหมายพิเนลโค้ด ครั้งที่ 3, 25 มีนาคม ร.ศ. 125.
2. โค้ดกำหนดเรียกคำว่าประมวลแทนคำว่าโค้ด (23 เมษายน ร.ศ. 127 -
15 สิงหาคม ร.ศ. 128).
3. กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127.
4. บัญชีแก้ไขความในกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127.

3. เอกสารกระทรวงยุติธรรม รัชกาลที่ 5 หมายเลข ^{น.}ร 5 ย. (หนังสือ)
3 - 9

ร่างกฎหมายพิเนลโค้ดครั้งที่ 3, 25 มีนาคม ร.ศ. 125.

เอกสารจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (นายพิชาญ บุลง มอบให้ห้องสมุดสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา)

รายงานการประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาของคณะกรรมการ
กฤษฎีกา ครั้งที่ 1, 3/2482 วันพุธที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2482.

รายงานการประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาของคณะกรรมการ
กฤษฎีกา ครั้งที่ 14, 47/2482 วันเสาร์ที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2482.

รายงานการประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาของคณะกรรมการ
กฤษฎีกา ครั้งที่ 105, 43/2483 วันศุกร์ที่ 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2483.

รายงานการประชุมอนุกรรมการตรวจพิจารณาแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาของคณะกรรมการ
กฤษฎีกา ครั้งที่ 140, 190/2483 วันอังคารที่ 19 พฤศจิกายน พ.ศ. 2483.

บันทึกความสำคัญคดีในกฎหมายตามที่เลขานุการได้รับมอบหมายจากอนุกรรมการตรวจพิจารณา
แก้ไขประมวลกฎหมายอาญาของคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ไปตรวจดูกฎหมาย
ต่างประเทศ.

Texts of the Krisdika 2nd reading (1943)-(2486), and Draft Penal Code
[final texts of the Krisdika (1943)-(2486)].

บันทึกการประชุมกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมาย
อาญา พ.ศ. 2489 และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2489 ครั้งที่ 2/2491
วันศุกร์ที่ 28 พฤษภาคม พ.ศ. 2491.

Parliamentary Commission 1949-1950 (seconde partie) : Examination of
the Draft of the Government Section 47 to 383, and Revised
Penal Code Parliamentary Commission 1949-1950.

Minutes of the Penal Code held on Friday 13th January 2493, and
Meeting on 3rd February 1950.

รายงานการประชุมกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมาย
อาญา พ.ศ. 24.. และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. ครั้งที่ 37/2493
วันศุกร์ที่ 20 มกราคม พ.ศ. 2493.

รายงานการประชุมกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมาย
อาญา พ.ศ. 24.. และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. ครั้งที่ 41/2493
วันศุกร์ที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2493.

Minutes of the Penal Code Committee on Friday 10th February 2493.

รายงานการประชุมกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมาย
อาญา พ.ศ. 24.. และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. วันที่ 20
เมษายน 2494.

สำเนาแปรณัติที่ 76/2495 เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2495 ของกองกรรมาธิการ สภาผู้แทน
ราษฎร.

รายงานการประชุมกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมาย
อาญา พ.ศ. 2495 และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2495 ครั้งที่ 43/2496
วันพฤหัสบดีที่ 3 ธันวาคม 2496, and Meeting of the 3rd December, 2496.

บันทึกกฎหมายต่างประเทศเกี่ยวกับความไม่รู้กฎหมายที่เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญเสนอ
ต่อที่ประชุมกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวล
กฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. วันที่ 21
มกราคม 2497.

รายงานการประชุมกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวล
กฎหมายอาญา พ.ศ. 2495 และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2495 ครั้งที่
50/2497 วันพฤหัสบดีที่ 28 มกราคม 2497.

Meeting of the 4th February, 2497.

รายงานการประชุมกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมาย
อาญา พ.ศ. 2495 และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2495 ครั้งที่ 52/2497
วันพฤหัสบดีที่ 11 กุมภาพันธ์ 2497, and Meeting on the 11th February,
2497.

รายงานการประชุมกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมาย
อาญา พ.ศ. 2495 และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2495 ครั้งที่ 53/2497
วันพฤหัสบดีที่ 25 กุมภาพันธ์ 2497, and Meeting on the 25th February,
2497.

Meeting on the 8th July, 2497.

เอกสารจากสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยสามัญ ชุดที่ 1 ครั้งที่ 4/2494 วันพฤหัสบดีที่ 18 ตุลาคม 2494 พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว (วาระ 2).

บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยสามัญ ชุดที่ 1 ครั้งที่ 11/2495 วันพฤหัสบดีที่ 4 กันยายน 2495 พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2495 และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2495 ซึ่งคณะรัฐมนตรีเสนอ.

บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยสามัญ ชุดที่ 1 ครั้งที่ 12/2499 วันพฤหัสบดีที่ 6 กันยายน 2499 พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว (วาระ 2).

บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยสามัญ ชุดที่ 1 ครั้งที่ 13/2499 วันเสาร์ที่ 8 กันยายน 2499 พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว (วาระที่ 2).

บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยสามัญ ชุดที่ 1 ครั้งที่ 14/2499 วันจันทร์ที่ 10 กันยายน 2499 พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. และร่างประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 24.. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว (วาระ 2).

ภาษาต่างประเทศ

Books

- Austin, John. Lectures on Jurisprudence. 4th ed., 1873, quoted in Vera Bolgár. "The Present Function of the Maxim IGNORANTIA JURIS NEMINEM EXCUSAT- a Comparative Study." Iowa Law Review 52 (spring 1967): 637-638.
- Cicognani. Canon Law. 2nd rev. ed., 1934, quoted in Ryu, Paul K.; and Silving, Helen. "Error Juris: A Comparative Study." University of Chicago Law Review 24 (spring 1957): 427-428.
- Dando, Shigemitsu. The Japanese Law of Criminal Procedure. translated by B.J. George. South Hanckensack: Fred B. Rothman Co., 1965.
- Erenius, Gillis. Criminal Negligence and Individuality. Stockholm: PA Norsted and Saners Forlag, 1967, อ้างถึงใน จีรวุฒิ เตชะพันธุ์, "ความรับผิดทางอาญาที่ไม่ต้องการเจตนา." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525, หน้า 20.
- Fletcher, George P. Comparative Criminal Theory. 2nd ed., 1974.
 _____ . Rethinking Criminal Law. Boston: Little Brown and Company Limited, 1978.
- Hale, Matthew. Pleas of the Crown. 1680, quoted in Vera Bolgár. "The Present Function of the Maxim IGNORANTIA JURIS NEMINEM EXCUSAT - a Comparative Study." Iowa Law Review 52 (spring 1967): 635.

- Hall, Jerome. General Principles of Criminal Law. 2nd ed. New York: The Bobbs - Merrill Company Inc., 1960.
- Holmes, O.W. The Common Law. De Wolfe Howe ed., 1963, quoted in Jerome Hall. General Principles of Criminal Law, 2nd ed. New York: The Bobbs - Merrill Company Inc., 1960, pp. 379-382.
- Howard, Colin. Strict Responsibility. London: Sweet & Maxwell limited, 1963.
- Kadish, Sanford H.; and Paulsen, Monrad G. Criminal Law and Its Processes: Cases and Materials. 2nd ed. Boston: Little Brown and Company Limited, 1969.
- Lafave, Wayne R.; and Scott, Austin W. Handbook on Criminal Law. St. Paul, Minnesota: West Publishing Co., 1972.
- Langbein, John H. Comparative Criminal Procedure: Germany. St. Paul, Minnesota: West Publishing Co., 1977.
- Law, Peter W.; Jeffries, John Calvin; and Bonnie, Richard J. Criminal Law Cases and Materials. New York: The Foundation Press Inc., 1982.
- Neumann, K. The Manual of German Law. Vol. 2. London: H.M.'s Stationary Office, 1952.
- Perkins, Rollin M. Perkins on Criminal Law. 2nd ed. New York: The Foundation Press Inc., 1969.
- Perkins, Rollin M.; and Boyce, Ronald N. Criminal Law and Procedure Cases and Materials. 5th ed. New York: The Foundation Press Inc., 1977.

Smith, J.C.; and Hogan, Brian. Criminal Law. 4th ed. London: Butterworths, 1978.

Story, Joseph. Equity Jurisprudence. 13th ed. 1886, quoted in Vera Bolgár. "The Present Function of the Maxim IGNORANTIA JURIS NEMINEM EXCUSAT - a Comparative Study." Iowa Law Review 52 (spring 1967): 637.

Williams, Glanville. Criminal Law: The General Part. 2nd ed. London: Stevens and Sons Limited, 1961.

_____. Textbook of Criminal Law. London: Stevens and Sons Limited, 1978.

Woywood. A Practical Commentary on the Code of Canon Law. Smith Rev., 1952, quoted in Ryu, Paul K.; and Silving, Helen. "Error Juris: A Comparative Study." University of Chicago Law Review 24 (spring 1957): 428.

Articles

Arzt, Gunther. "Ignorance or Mistake of Law." American Journal of Comparative Law 24 (fall 1976) 4: 646-679.

Ashworth, A.J. "Excusable Mistake of Law." The Criminal Law Review (November 1974): 652-662.

Binavince, Emilio S. "The Structure and Theory of the German Penal Code." American Journal of Comparative Law 24 (fall 1976) 4: 594-601.

- Bolgár, Vera. "The Present Function of the Maxim IGNORANTIA JURIS NEMINEM EXCUSAT- a Comparative Study." Iowa Law Review 52 (spring 1967) : 626-686.
- Brett, Peter. "Mistake of Law as a Criminal Defence." Melbourne Law Review 5 (February 1966): 179-204.
- Carbonnier, Jean. "La Maxime 'Nul N'est Censé Ignorer la Loi'en Droit Français." Journées de la Société de Legislation Comparée (1984): 321-327.
- Edwards, J.Ll.J. "The Criminal Degree of Knowledge." Modern Law Review 17 (July 1954) 4: 294-314.
- Eser, Albin. "Justification and Excuse." American Journal of Comparative Law 24 (fall 1976) 4: 621-637.
- Fletcher, George P. "The Right and the Reasonable." Harvard Law Review 98 (March 1985) 5: 949-982.
- Hall, Jerome. "Comment on Error Juris." American Journal of Comparative Law 24 (fall 1976) 4: 680-688.
- _____. "Comment on Structure and Theory." American Journal of Comparative Law 24 (fall 1976) 4: 615-620.
- Hall, Livingston; and Seligman, Selig J. "Mistake of Law and Mens Rea." University of Chicago Law Review 8 (June 1941): 641-683.
- Kadish, Sanford H. "The Decline of Innocence." Cambridge Law Journal 26 (November 1968): 273-290.

Keedy, Edwin R. "Ignorance and Mistake in the Criminal Law."
Harvard Law Review 22 (December 1908): 75-96.

Levitt, Albert. "The Origin of the Doctrine of Mens Rea."
Illinois Law Review 17 (1923): 117-139.

Ryu, Paul K. "Discussion on Structure and Theory." American
Journal of Comparative Law 24 (fall 1976) 4: 602-614.

Ryu, Paul K.; and Silving, Helen. "Comment on Error Juris."
American Journal of Comparative Law 24 (fall 1976) 4: 689-693

_____. _____. "Error Juris: A Comparative Study." University
of Chicago Law Review 24 (Spring 1957) 3: 421-471.

Sayre, Francis B. "Mens Res." Harvard Law Review 45 (1932): 981,
อ้างถึงใน แสง บุญเฉลิมวิภาส. "โครงสร้างความผิดอาญา: ความแตกต่างใน
ระบบกฎหมาย." วารสารนิติศาสตร์ 14 (ธันวาคม 2527) 4: 8.

Smith, J.C. "The Guilty Mind in the Criminal Law." Law Quarterly
Review 76 (1960): 78-97.

White, Thomas W. "Reliance on Apparent as A Defense to Criminal
Prosecution." Columbia Law Review 77 (June 1977) 5: 775-809.

Foreign Law

German Penal Code of 1871. translated by Gerhard O.W. Mueller and
Thomas Buergenthal. The American Series of Foreign Codes,
vol. 4. London: Sweet & Maxwell, 1961.

German Draft Penal Code E 1962. translated by Neville Ross.

The American Series of Foreign Penal Codes, vol. 11 London:
Sweet & Maxwell, 1966.

Alternative Draft of a Penal Code for the Federal Republic of
Germany (1966) translated by Joseph J. Darby. South
Hackensack: Fred B. Rothman & Co., 1977.

Model Penal Code, Proposed Official Draft (1962). The American Law
Institute.

California Joint Legislative Committee for Revision of the Penal
Code; Penal Code Revision Project, Tent.Draft No. 2 (1968).

Criminal Justice Reform Act of 1975. (A Bill introduced to the
Committee on the Judiciary dated January 15, 1975).

Foreign Cases

1 RGST 368 (1880).

2 BGH st 194 (1952).

Lamberg V. California 335 U.S. 225 (1957) 78 sup. Ct. 240, 2L. ed,
228.

ศูนย์วิทยุโทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวคุณหญิง หัสละเมียร สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากแผนกศิลปะ
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เมื่อ พ.ศ. 2516 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะ
อักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2520 และจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ เมื่อ พ.ศ. 2525 สอบไล่ได้ในคดีบัณฑิตไทยรุ่นที่ 36 เมื่อ พ.ศ. 2526 ปัจจุบัน
รับราชการในตำแหน่ง นิติกร 5 ฝ่ายนิติกรรมและสัญญา กองนิติการ สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) จนถึงปัจจุบัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย